

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ  
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**



**Кафедра терапії, реабілітації та морфології**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Основи терапії і реабілітації поранених  
військовослужбовців та членів їх сімей.**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Освітня програма «Фізична терапія»

Спеціальність 227 Терапія та реабілітація

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні  
кафедри терапії, реабілітації  
та морфології  
Протокол № 01 від “27”  
серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ - 2024

## Загальна інформація

|                                                      |                                                                                 |
|------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| Назва дисципліни                                     | Основи терапії і реабілітації поранених військовослужбовців та членів їх сімей. |
| Викладач                                             | Ph.d. Петрунів Христина Володимирівна                                           |
| Контактний телефон викладача                         | +380505797464                                                                   |
| E-mail викладача                                     | khrystyna.petrniv@pnu.edu.ua                                                    |
| Освітня програма                                     | Фізична терапія                                                                 |
| Формат дисципліни                                    | Очний                                                                           |
| Обсяг дисципліни                                     | 3 кредити ЄКТС 90 год.                                                          |
| Спеціальність                                        | 227 Терапія та реабілітація                                                     |
| Посилання на сайт дистанційного навчання             | <a href="https://d-learn.pnu.edu.ua/">https://d-learn.pnu.edu.ua/</a>           |
| Консультація, відпрацювання н/б та негативних оцінок | Четвер 16.30-18.00                                                              |

## 2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи терапії і реабілітації поранених військовослужбовців та членів їх сімей.» є вибіркоким компонентом ОП «Фізична терапія» на другому (магістерському) освітньому рівні. Сьогодні в українському суспільстві залишається актуальною тема повернення учасників бойових дій, військовослужбовців до життя після участі у бойових діях шляхом реабілітації. Лікування і реабілітація поранених військовослужбовців на сьогодні є гострою проблемою, яка вирішується на державному рівні. Існує цілий ряд нормативних документів, що регламентує надання медичної та реабілітаційної допомоги пораненим на різних етапах і рівнях медичних установ. Сім'ї поранених військовослужбовців отримують допомогу як цивільні особи. У комплексі реабілітаційних заходів є первинна і віддалена реабілітація, протезування і ортезування і, обов'язково, психологічна допомога. Пропонована навчальна дисципліна покликана пояснити здобувачам схеми надання допомоги, можливості і принципи роботи з цією категорією пацієнтів.

## 3. Мета та цілі навчальної дисципліни

**Метою дисципліни** є формування у здобувачів загальних та спеціальних компетентностей згідно до Стандарту освіти. Дисципліна спрямована на набуття студентами знань, умінь і здатностей (компетентностей) аналізувати стан і потреби поранених та членів їх сімей, оцінювати можливості терапії та реабілітації, підбирати відповідні фізичні вправи і технічні засоби на основі Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я.

### Завдання дисципліни:

- вивчити основні нормативні документи, що регламентують роботу фізичних терапевтів з пораненими військовослужбовцями та членами їх сімей.
- вивчити види травм та ранню реабілітацію при них; механізми ураження при травмах війни;
- надати знання про методи терапії і реабілітації на різних етапах допомоги;
- роз'яснити здобувачам принципи психологічної допомоги пораненим та членам їх сімей;
- вивчити категорії технічних засобів для покращення функцій уражених частин тіла
- особливості, принципи та правила підбору технічних засобів;
- пояснити необхідність дотримання стандартів допомоги в умовах війни.

**Викладач** Ph.d. Петрунів Христина Володимирівна.

**Контактний телефон викладача** +380671288074

**E-mail викладача** [khrystyna.petrniv@pnu.edu.ua](mailto:khrystyna.petrniv@pnu.edu.ua)

#### 4. Програмні компетентності та результати навчання

##### Інтегральна компетентність

ІК. Здатність здійснювати професійну діяльність фізичного терапевта, розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної терапії.

##### Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

##### Фахові компетентності спеціальності (СК):

СК 01. Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації компетентності спеціальності функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ).

СК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.

##### Програмні результати навчання(ПРН):

СКфт 01. Здатність розуміти клінічний та реабілітаційний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування.

СКфт 06. Здатність провадити наукову діяльність у сфері фізичної терапії

#### 5. Організація навчання курсу

| Обсяг курсу 90 год.                                                                                                                               |                            |                          |                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|--------------------------|----------------------------|
| Вид заняття                                                                                                                                       |                            | Загальна кількість годин |                            |
| Лекції                                                                                                                                            |                            | 12 год                   |                            |
| Семінарські заняття/практичні, лабораторні                                                                                                        |                            | 18 год                   |                            |
| Самостійна робота                                                                                                                                 |                            | 60 год                   |                            |
| Ознаки навчальної дисципліни                                                                                                                      |                            |                          |                            |
| Семестр                                                                                                                                           | Спеціальність              | Курс<br>(рік навчання)   | Нормативний<br>/вибірковий |
| 2                                                                                                                                                 | Терапія та<br>реабілітація | 2                        | вибірковий                 |
| Тематика навчальної дисципліни                                                                                                                    |                            |                          |                            |
| Тема                                                                                                                                              | Кількість год.             |                          |                            |
|                                                                                                                                                   | Лекції                     | Практичні<br>заняття     | Самостійн<br>а робота      |
| 1. Нормативні документи щодо надання медичної та реабілітаційної допомоги пораненим та членам їх сімей. Стандарти надання реабілітаційних послуг. | 2                          | 2                        | 10                         |
| 2. Характеристики травм війни (вибухові травми, кульові поранення, хімічні та радіаційні опіки). Механізми ураження при різних видах травм.       | 2                          | 4                        | 10                         |
| 3. Фізична терапія болю.<br>Фізична терапія при переломах.                                                                                        | 2                          | 2                        | 10                         |
| 4. Фізична терапія при ампутаціях кінцівок.<br>Фізична терапія при травмах м'яких тканин                                                          | 2                          | 2                        | 10                         |
| 5. Фізична терапія при набутій травмі головного мозку<br>Фізична терапія при ураженні периферичних нервів                                         | 2                          | 4                        | 10                         |

|                                                                                                         |    |    |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|----|----|
| 6. Фізична терапія при політравмі.<br>Психологічна підтримка<br>військовослужбовців та членів їх сім'ї. | 2  | 4  | 10 |
| <b>ЗАГАЛОМ</b>                                                                                          | 12 | 18 | 60 |

### 5. Система оцінювання навчальної дисципліни

| Види навчальної роботи                            | Максимальна кількість балів                                                                                                                                                              |             |                                                            |
|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|------------------------------------------------------------|
|                                                   | Шкала оцінювання: національна та ECTS                                                                                                                                                    |             |                                                            |
| Загальна система оцінювання навчальної дисципліни | Сума балів за всі види навчальної діяльності                                                                                                                                             | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою                              |
|                                                   |                                                                                                                                                                                          |             | для екзамену, курсового проекту (роботи), практики         |
|                                                   | 90 – 100                                                                                                                                                                                 | A           | відмінно                                                   |
|                                                   | 80 – 89                                                                                                                                                                                  | B           | добре                                                      |
|                                                   | 70 – 79                                                                                                                                                                                  | C           |                                                            |
|                                                   | 60 – 69                                                                                                                                                                                  | D           | задовільно                                                 |
|                                                   | 50 – 59                                                                                                                                                                                  | E           |                                                            |
|                                                   | 26 – 49                                                                                                                                                                                  | FX          | незадовільно з можливістю повторного складання             |
|                                                   | 0-25                                                                                                                                                                                     | F           | незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни |
| Вимоги до письмових робіт                         | Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, на занятті та проектних робіт або ситуаційних задач.<br>Терміни написання: денна форма – на занятті |             |                                                            |
| Практичні заняття                                 | 100 балів                                                                                                                                                                                |             |                                                            |
| Умови допуску до підсумкового контролю            | Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 50 балів впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді)                                                                 |             |                                                            |
| Підсумковий контроль                              | Форма контролю: залік<br>Форма складання: очна                                                                                                                                           |             |                                                            |

### 6. Політика навчальної дисципліни

|                 |                                                                                                                                                             |
|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Письмові роботи | Порядок та організація контролю знань студентів визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти |
|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.)<br/> <a href="https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf">https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf</a>.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Академічна доброчесність                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника<br/> <a href="https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/">https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</a><br/> Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Відвідування занять                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) <a href="https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf">https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf</a>.<br/> Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.)<br/> <a href="https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf">https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf</a></p> |
| Неформальна освіта                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Неформальна освіта зараховується згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 673 від 24.11. 2022 р.)<br/> <a href="https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf">https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</a>.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p align="center"><b>7. Рекомендована література</b></p> <p align="center"><b>Базова</b></p> <p>1. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина: Підручник для студентів і лікарів / За заг. ред. В.М.Сокрута. – Львів, 2021. – 480 с.</p> <p>2. Кашуба В.О. Біомеханіка просторової організації тіла людини: сучасні методи та засоби діагностики і відновлення порушень: монографія / В.О. Кашуба, Ю.А. Попадюха. К.: Центр учбової літератури, 2018. 768 с.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

3. Пастухова В.А. Анатомія опорно-рухового апарату: навчальний посібник для самостійної роботи студентів / В.А. Пастухова, Я.В. Зіневич. 2-е видання. К.: Олімпійська література, 2018. 152 с.
4. Застосування роботизованих систем в реабілітації хворих з нейро-ортопедичною патологією: практичний посібник / А. Д. Салєєва та ін. Харків: УкрНДІпротезування, 2020. 70 с
5. Застосування об'єктивних методів дослідження функціональних можливостей пацієнтів та ефективності реабілітаційних заходів у реабілітаційній практиці, у тому числі з застосуванням роботизованих систем та іншого інноваційного обладнання: методичні рекомендації 03191680.098. А.Д. Салєєва та ін. Харків: УкрНДІпротезування, 2020. 70 с.
6. Реабілітація українських військових та ветеранів: досвід долавання несистемності. Дослідження – Київ, серпень 2024. – 116 с.
7. Оцінка результатів протезування і ортезування: методичні рекомендації / А.Д.Салєєва та ін. Харків: УкрНДІпротезування, 2012. 143 с.

#### **Додаткова**

2. Вовканич А.С. Вступ до фізичної реабілітації: навч.посібник/А.С. Вовканич. – Львів ЛДУФК, 2013.–184с.
3. Мухін В.М. Фізична реабілітація. К.:Олімпійська література, 2005.–471с.
4. Порада А.М., Порада О.В. Медико-соціальна реабілітація і медичний контроль / А.М. Порада, О.В. Порада- К.: Медицина, 2011. – 295с.
5. Шаповалова В.А., Коршак В.М. та ін. Спортивна медицина та фізична реабілітація /В.А. Шаповалова, В.М. Коршак. – Київ.: Медицина, 2008. – 248с.
6. Вакуленко Л.О. Основи медичної і соціальної реабілітації в медсестринстві / За заг. Ред.. Л.О.Вакуленко.- Тернопіль: Укрмедкнига, 2018. – 443с.